

MIQUEL PAYERAS

Comencem comentant l'actitud del PP envers el català als mitjans de comunicació públics.

—És ben clara. Tanca Ràdio i Televisió de Mallorca, elimina d'IB3 la possibilitat de veure pel·lícules a través del sistema dual —en català per defecte, però podent veure-les, si l'espectador ho vol, en castellà— i, no content amb això, hi introdueix el castellà com a llengua vehicular, perquè emet pel·lícules i sèries en aquesta llengua. És molt greu. I això ho fa un mitjà públic que per llei ha d'impulsar el català i emetre íntegrament en català. Cometen una il·legalitat rere una altra. És quelcom inaudit.

—Segons els índexs d'audiència, però, des que emet també en castellà l'audiència ha pujat molt.

—Jo no m'ho crec. Que m'ho demostrin. Estic segur que hi ha sèries en català que ha emès IB3 que han estat molt vistes, però una pel·lícula en castellà que pot ser vista en altres televisions, quin interès té? Cap ni un. L'únic interès és que sigui en

“El PP vol rompre el procés de normalització”

Jaume Mateu, president de l'Obra Cultural Balear (OCB), repassa els atacs al català a les Balears i explica la resposta de l'entitat.

català. Si l'emeten en castellà perd tot l'interès.

—Parlem de l'administració pública. Que el català passi de requisit a mèrit per a accedir-hi, què implica?

—Implica fer prescindible el català per a tots els funcionaris. Qualsevol funcionari podrà al·legar ignorància de la llengua pròpia sense que li passi res. Això és el més immediat. Després hi ha el missatge, implícit i molt eficaç, de desprestigiar socialment el

català, amb l'objectiu obvi d'anar arraconant-lo. Jo sempre deman una cosa: quantes persones que s'hagin adreçat en castellà a l'administració han tengut mai cap problema? Cap. Quantes, en canvi, n'han tengut pel fet d'adreçar-s'hi en català? Moltes. A partir d'ara encara hi haurà més problemes. Documentalment, també es perdrà molta presència: fins ara era normal que tots els documents, certificats, etc. es fessin en català. Ara es faran també en castellà i possiblement

en alguns àmbits serà majoritàriament en aquest idioma. La llengua a protegir i impulsar és el català, tal com diu l'Estatut. Però el PP s'estima més intentar desprestigiar-lo, entre més vies, llevant-li la consideració de llengua pròpia de l'administració. A partir d'ara la normalitat de l'administració serà en castellà.

—I l'elecció de la llengua a l'escola fins a 6 anys i la implantació també del castellà com a llengua vehicular a secundària quines conseqüències tindrà?

—Els especialistes diuen clarament que el millor sistema és que la llengua pròpia del territori sigui la llengua vehicular de l'ensenyament en aquell territori. Des de l'OCB defensam això. Fins ara, amb el sistema que tenim, que és molt permeable, tots els escolars d'aquestes illes acaben l'escolaritat sabent perfectament el castellà i, en canvi, no tots acaben sabent perfectament el català. Aleshores ara, a què treu cap aquesta "elecció de llengua" i introduir-hi el castellà? Senzillament, és una qüestió ideològica. En el fons, és la voluntat de voler interrompre la normalització del català a l'ensenyament, així de clar.

—Com s'explica l'actitud de Bauzá envers el català?

—Quan Bauzá guanya la presidència del PP, el PP era enmig d'un procés en què es desballestava tota la força regionalista interna, amb molts escàndols de corrupció de l'època de Jaume Matas, que havia fugit... Crec que en aquell moment els factòtums del PP, de la FAES [Fundación para el Análisis y los Estudios Sociales, el gabinet d'idees del PP presidit per José María Aznar], venen l'oportunitat de redirigir el PP de les Balears cap a posicions més en línia dels postulats de la FAES, en el sentit d'un partit molt més radical, fins i tot d'extrema dreta... Si no, no s'entén que Bauzá incorporàs Delgado a la direcció després d'haver guanyat el congrés contra ell. És a partir d'aquells moment que Bauzá canvia tota l'estructura de poder interna del PP i s'envolta d'un reduït grup de fidels que són els qui dirigeixen ara el partit i que protagonitzen el viratge ideològic.

MIQUEL PAVERAS

—Aquest viratge és cosa pròpia de Bauzá o es produeix per influència de Delgado?

—Hi ha influència de Delgado, però sens dubte també és collita pròpia de Bauzá. És la suma. Així és com es canvia el PP. Posen fi a aquell PP que es deia que era *diferent* de la resta del PP de l'estat. I era ben ver que era molt diferent del PP del País Valencià, fins i tot del de Catalunya, tot i que al Principat el partit conservador poca incidència política tenia... Ara tot allò

s'ha canviat. El PP balear s'ha arrenjerat amb el PP més identificat amb la FAES.

—L'actitud de Bauzá aleshores s'incardina dins una estratègia més general?

—És clar. És la mateixa estratègia que pretén fer creure, a través de mentides, que el problema del dèficit de l'estat és de les autonomies, tot i que és imputable sobretot al govern central; és l'estratègia de privatització de les televisions autonòmiques... En resum: es tracta, en el fons, que les autonomies siguin governades, com fa Bauzá a les Balears, com una província. Bauzá no hi creu, en les institucions pròpies. Ell és part del PP estatal i, per tant, actua com un alfil, si no vol ser un peó, d'aquests interessos. Ell se sent absolutament espanyol i per tant actua aquí per a major glòria de Madrid.

“Bauzá no hi creu, en les institucions pròpies. Ell és part del PP estatal i actua com un alfil”

“El govern té la voluntat de llevar al català el prestigi social, la presència social, d'arraconar-lo socialment”

—**Quan Bauzà digué a Ona Mallorca, el setembre del 2010, que pensava reformar la llei de normalització lingüística, tot d'una va matisar i el PP va dir que havia estat una confusió. Vist en perspectiva, realment allò fou una errada o més aviat un globus sonda per a avaluar la reacció al seu anunci?**

—És clar que va ser un globus sonda. Tot és perfectament calculat en l'estratègia d'anorreament del català. No va ser cap equivocació, ni producte de la seva suposada ignorància. Va triar perfectament el mitjà i el fons de les paraules que va emprar. En aquell moment ell ja veia molt clar què faria si guanyava les eleccions. Tots els atacs al català són molt ben pensats, gens improvisats.

—**Hi podria haver una revolta dins el PP?**

—Hi podria ser. Crec que van confluint les circumstàncies per a fer-la possible. Hi ha molts votants del PP que no estan contents. I també hi ha molts militants que, pel cap baix, s'hi senten incòmodes. A mi m'han vingut a veure militants del PP, d'aquells que són anònims, i m'han expressat el seu desacord amb tot això. És impossible que en un partit tan gran com el PP no hi hagi malestar. Ara bé, també és ver que aquest malestar, de moment, és esclafat per la direcció, com per exemple ha passat amb alguns batlles del PP que intentaren fer al·legacions contra la reforma legal del català i Bauzà els va dir que o bé acataven les ordres o bé els seus municipis no tendrien inversions. Ell governa així. I se li ha de reconèixer que de moment li surt bé, perquè la revolta, que hi podria ser, no hi és.

—**Bauzà usa el català també com a cortina de fum?**

—I tant. Per a amagar moltes altres coses. Té moltíssims de problemes: retallades pertot, dificultats molt serioses a la sanitat pública, ha d'apujar impostos... És evident que d'una manera barroera usa l'atac contra el català per

a desviar l'atenció. I hem de reconèixer que li surt prou bé.

—**Per què li surt bé?**

—Perquè l'oposició parlamentària [PSOE i PSM-IV-Entesa] no acaba de saber trobar-hi un camí efectiu. Les organitzacions civils podem fer una feina de crítica, però si llavors no hi ha una traducció política, poca cosa aconseguirem.

—**Si s'aprova la reforma de la llei de funció pública, l'endemà què farà l'OCB?**

—Primer de tot, serà molt important veure si hi ha cap diputat del PP que hi vota en contra o bé tots hi voten a favor. Una vegada aprovada, entrarem en un camí de conflicte que prendrà dimensions a hores d'ara del tot impossibles d'imaginar. Una cosa és clara: el català, en aquesta terra, perdrà pistonada fruit d'aquesta reforma. Per tant, l'OCB hi haurà de respondre, igual com la gran majoria social d'aquest país, que no vol això. Nosaltres continuarem lluitant, pressionant, com sempre, a favor del català.

—**El català perilla?**

—Allò important per al català no és que els catalanoparlants que l'estimam tinguem capacitat de resistència. Això, naturalment, és així i serà així, com sempre ha estat. És clar que el català no desapareixerà. No és aquesta, la qüestió en joc. Ho és, tanmateix, la voluntat del govern de llevar al català el prestigi social, la presència social, d'arraconar-lo socialment. A banda les cortines de fum, és obvi què cerca Bauzà. Aquests darrers 26 anys, d'ençà de l'aprovació de la llei de normalització lingüística [1986], quin són els àmbits on més ha avançat el català? Administració, mitjans de comunicació públics i ensenyament. Aquí i així el PP vol rompre el procés de normalització. Aquesta és l'essència. Així el PP llança el missatge subliminar que el català no serveix per a anar enlloc.

—**En vista de tot això, com valora l'OCB la resposta social a la seva crida a la mobilització?**

—L'èxit popular l'hem aconseguit. Hem mobilitzat gent a cada poble i a cada ciutat. Hi ha una necessitat de sortir al carrer i dir que ja està bé, que ja n'hi ha prou. Estic segur que la manifestació [de diumenge passat] estarà a l'alçada de la del 29 d'octubre del 1979 [per a reclamar l'autonomia sota el lema “Volem l'Estatut”]. Molta gent està irritada. De més de 12.000 al·legacions, el govern no n'ha contestada ni una; aprova el projecte de llei una setmana abans de la manifestació... És un cinisme increïble. Vull dir molt clarament que la nostra mobilització no s'acabarà el 25 amb la manifestació. Sabem perfectament que haurem de continuar, perquè després de l'atac al català a l'administració i als mitjans de comunicació vendrà la gran batalla de l'ensenyament.

—**Com valora l'OCB la vaga de fam organitzada per Jubilats per Mallorca i que ha començat Jaume Bonet?**

—Per primera vegada, una persona ha arribat a un punt on molts pensàvem que s'hauria d'arribar i ningú no ho havia fet, tret de Xirinaçs. Jaume Bonet ens diu que l'atac contra el català és tan fort que ha considerat que calia arribar fins a aquest punt. És una mostra de dignitat que no es pot deixar passar. Una persona voluntàriament està sense menjar per una causa que afecta 13 milions de parlants. Jo sent que Jaume Bonet fa vaga de fam per mi, pel meu drets lingüístics. La pena és que aquest sentiment no sigui tan estès com m'agradaria. Estic segur que si en Jaume fes la vaga pel desastre d'Uganda, posem per cas, tots els mitjans de Catalunya, el País Valencià i, naturalment, les Balears li farien un cas enorme. Però és pel català, i la resposta no és com hauria de ser. També vull dir que crec que li hauriem de trobar una sortida digna perquè acabi la vaga de fam. Per ventura la manifestació del 25 pot ser l'homenatge merescut a en Jaume, una forma de dir-li que tots assumim el seu compromís, que hem entès la lliçó, que no defallirem en la lluita, però li demanam que per favor deixi la vaga de fam.

Miquel Payeras